

Nafakaya hükmolunan ve birlikte ikamet edilen çocuklar için Asgari Geçim İndirimi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-32-2-372
Tarih	08.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.16.01-2010-GVK-32-2-372

08/06/2011

Konu : Nafakaya hükmolunan ve birlikte ikamet edilen çocuklar için
Asgari Geçim İndirimi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda,Vergi Dairesi Müdürlüğünün vergi numarasında kayıtlı mükellefi olduğunuz belirtilerek çalışanlarınızdan boşanmış olup mahkeme kararıyla çocukları için nafaka almasına karar verilenlerin, nafaka ödemekle yükümlü boşandıkları eşlerinin çalışmaması, herhangi bir ücret geliri elde etmemesi, emekli olması veya mahkeme kararlarında nafaka ödemesine karar verilmesine rağmen fiilen ödenmemesi durumlarında, kendileriyle ilgili olarak nafakaya hükmolunan ve birlikte oturdukları çocuklarından dolayı asgari geçim indiriminden yararlanıp yararlanamayacağı hususunda görüş talep edilmektedir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 32 nci maddesinde; "(5615 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle 1.1.2008 tarihinden itibaren elde edilecek gelirlere uygulanmak üzere yeniden düzenlenmiştir.) Ücretin gerçek

usulde vergilendirilmesinde asgari geçim indirimi uygulanır.

Asgari geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5 diğer çocuklar için % 5'idir. Gelirin kısmi döneme ait olması halinde, ay kesirleri tamay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgari geçim indirimi, bu fıkra göre belirlenen tutar ile 103'üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulanmasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dahil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medeni hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin e eşine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır..." hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yayımlanan 265 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Medeni Durum ve Eşin Gelirinin Olmadığının Tespiti" başlıklı 6 ncı bölümünde; "Ücretliler, medeni durumları ve çocuk sayıları ile eşinin iş ve gelir durumu hakkında Tebliğ ekinde yer alan " Aile Durumu Bildirimi" (Ek:1) ile işverenlerine bildirimde bulunacaklardır. Durumlarında herhangi bir değişiklik olması halinde (evlenme, boşanma, ölüm, doğum vb.) bu değişiklikleri işverene bir ay içerisinde bildireceklerdir. Asgari geçim indirimi oranını etkileyen değişiklikler, söz konusu değişikliğin işverene bildirildiği tarih itibariyle uygulanacak olup, eşlerin her ikisinin de ücretli olması halinde çocuklar yalnızca sosyal güvenlik yönünden tabi oldukları eşin bildirimine dahil edileceklerdir.

Bu uygulamada eşin çalışmadığı ve herhangi bir gelirin olmadığına ilişkin olarak (aksi tespit edilmediği sürece) ücretlinin beyanı yeterli olacaktır. Sadece ücret geliri elde eden eş, "çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş" kapsamında değerlendirilmeyecektir. Bunlar dışındakiler ise çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş kapsamında değerlendirilecek olup, münhasıran emekli maaşı alanlar da çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş olarak kabul edilecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıdaki hükümler ve açıklamalar çerçevesinde,

- Çocuklar için asgari geçim indiriminden boşanan eşlerden her ikisinin de çalışması durumunda, nafakaya hükmedilen eş,
- Çocukları için nafaka ödemesine karar verilen eş tarafından bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi durumunda ise çalışan diğer eş yararlanacaktır.

Ancak, nafakaya hükmedilen ve bu yükümlülüğünü yerine getiren eşin çalışmaması veya emekli olması durumunda, diğer çalışan eşin çocuklar için asgari geçim indiriminden yararlanması söz konusu olmayacaktır.

Buna göre, çocukları için nafaka ödemesine karar verilmesine rağmen boşandığı eşi tarafından bu yükümlülüğün yerine getirilmediğinin ispatlanması durumunda, Kurumunuz çalışanının bu çocukları için asgari geçim indiriminden yararlanması mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026